

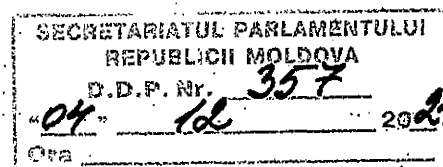
**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea Legii 238/2022 cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Societății pe Acțiuni „Barza Albă”.

Anexe:

1. Proiectul de lege.
2. Nota de fundamentare.

Deputați în Parlament

Mariș Borș Moroco
Trușcă Alexandru
Barde V.

LEGE

**pentru modificarea Legii 238/2022 cu privire la acordarea statutului de obiect
al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Societății
pe Acțiuni „Barza Albă”**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Legea nr. 238/2022 cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Societății pe Acțiuni „Barza Albă” (Publicat: 12-08-2022 în Monitorul Oficial Nr. 257-263 art. 524), se modifică după cum urmează:

1. Articolul 11 se va expune într-o nouă redacție după cum urmează:

„Articolul 11. Marca *Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист*

Titularul mărcii *Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист* este S.A. “Barza Albă”, cu toate drepturile și obligațiunile ce decurg din legislația națională și internațională.”

2. La articolul 13, alin. (2) se exclude.

Articolul II. Guvernul în termen de 3 luni va aduce actele sale în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii 238/2022 cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Societății pe Acțiuni „Barza Albă”

1. Denumirea sau numele autorului, și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul legii cu privire la modificarea Legii 238/2022 cu privire la acordarea statutului de obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova bunurilor Societății pe Acțiuni „Barza Albă”) este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputații în Parlamentul Republicii Moldova, Boris Marcoci, Alexandr Trubca și Viorel Barda în conformitate cu art. 47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

Societatea pe Acțiuni „Barza Albă” își înscrie începuturile istorice din anul 1944 și este prima companie din Republica Moldova, producătoare de divinuri.

Timp de 80 de ani produsele companiei desăvârșesc toate trăirile și dragostea pentru lucrurile bine făcute, cu dăruire și devotament.

Cele mai recunoscute divinuri sunt – „Belii Aist”, „Bălți”, „Speranța”, „Bucuria”, „Codru”, „Prazdnicinii”, „Dragoș Voievod”, „Prezident” ș.a.

În prezent S.A. „Barza Albă” dispune de un potențial valoros:

-De resurse umane cu o bogată experiență în producerea divinului, care se transmite din generație în generație, precum au fost vinificatorii Fabricii de vin și divin(coniacuri) din Bălți: Neagu I.F., V.G., Russu G.I., Brandis N.P., Chetrari P.M. și alții, care sunt autorii invențiilor legate de tehnologia de producere a divinului:

„Metoda de producere a distilatului pentru divin”, certificat drept de autor pentru invenția din 03.05.1976; nr.687117, publicată 25.09.1979;

„Metoda de maturare a distilatului pentru divin”, certificat drept de autor pentru invenția din 25.04.1980,- publicat 23.12.1981, nr. 891770;

„Metoda de obținere a distilatului pentru divin”, certificat drept de autor pentru invenția din 13.01.1986, publicat 07.07.1987, nr. 1321747 A.1.

Aceste procese tehnologice au fost descrise și în cartea directorului

Combinatului de vinuri și divin din Bălți, Ivan Fomici Neagu (care s-a dedicat întreprinderii în perioada 1965-1985) „Producerea divinului și calvados în Moldova” din 1978, care a contribuit imens la dezvoltarea ramurii vinicole atât la Combinatul din Bălți, cât și din Republică;

-De producere a divinului, îmbunătățind calitatea și diversificând sortimentul;

-Portofoliu reprezentativ de divinuri înnobilate cu vârstă de la 3 până la 60 ani.

În prezent întreprinderea își asigură viabilitatea pe piață având la bază, ca suport următoarele criterii importante:

- Stoc de distilate pentru divin maturat, echilibrat și ca volum global în raport cu indicatorii economici principali, și ca structură după termen de maturitate;

-Stoc de loturi de divin, brandy și rachiu de cidru de mere pregătit pentru îmbuteliere;

-O rețea de magazine specializate a firmei;

-Proiecte de activitate în piața internă;

Combinatul de vinuri și coniacuri din Bălți, predecesor Societății pe acțiuni „Barza Albă”, este producătorul inițial al divinului „Belii Aist”. În anul 1978, tehnologia de fabricare a acestuia a fost dezvoltată la Bălți. Pentru a obține o băutură demnă de a deveni „fața” industriei divinului din Moldova, vinificatorii din Bălți au efectuat o mulțime de lucrări de cercetare. Pe baza cercetărilor, a fost determinată compoziția optimă a viitorului divin (coniac) „Belii Aist”, au fost dezvoltate metode tehnologice și modalități de atingere a unui nivel constant de calitate. Primele loturi pilot de divin „Belii Aist” au fost produse la Asociația de Producție Bălți în 1978, iar producția industrială a început în 1979. Alegerea întreprinderii, careia i-a fost încredințată producția de divin moldovenesc de marcă, a fost departe de a fi întâmplătoare.

Astfel, la 1.03.1997 Combinatul de vinuri și coniacuri din Bălți, predecesoarea Societății pe acțiuni „Barza Albă”, a înregistrat în modul stabilit (AGEPI) marca verbală și configurativă „Belii Aist”.

În urma litigiilor judecătorești, Plenul Curții Supreme de Justiție în componența a 14 judecători, au hotărât legală înregistrarea mărcii „Belii Aist” de către Combinatul de vinuri și coniacuri din Bălți (dosarul nr. 4-2r/a-57/2000 din 23.10.2000).

Ulterior, prin Hotărârea Guvernului nr. 852/16.08.2001 ”cu privire la

modul de folosire a mărcilor - proprietate a statului” (Monitorul Oficial 100-101/886, 18.08.2001) și Hotărârea Guvernului nr. 1080/08.10.2001 ”cu privire la aprobarea Listei mărcilor - proprietate a statului (Monitorul Oficial 124-125/1128, 12.10.2001) a fost stabilită lista mărcilor transmise în posesia statului. Astfel, marca “Belii Aist” a trecut din proprietatea S.A. „Barza Albă” în proprietatea statului, valoarea ei fiind la acel moment peste 20 milioane euro. Astfel, S.A. „Barza Albă” s-a conformat hotărârilor Guvernului, a cedat dreptul de proprietate intelectuală și în prezent produce divinul nominalizat în baza contractului de licență neexclusivă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1 Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege urmărește drept obiectiv modificarea Legii 238/20022 cu privire la acordarea statutului de obiectiv al patrimoniului cultural național al Republicii Moldova bunurilor Întreprinderii “Barza Albă” Societate pe Acțiuni și transmiterea în proprietatea SA Barza Albă a mărcii comerciale Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист.

Cu toate că, prin Legea cu privire la acordarea statutului de obiectiv al patrimoniului cultural- național al Republicii Moldova bunurilor Întreprinderii “Barza Albă” Societate pe Acțiuni nr 238/2022 Societății i-a fost acordat dreptul exclusiv și gratuit de utilizare a mărcilor naționale și a înregistrărilor internaționale care conțin elementele verbale Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист, dar condiționat prin art.13 alin. (2) care prevede: ”Persoanele fizice și persoanele juridice care, la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, dețin dreptul de utilizare a mărcilor proprietate a statului „Belii Aist”, „Barza Albă”, „Белый Аист”, „Белый лист” în baza contractelor de licență neexclusivă pentru dreptul de utilizare a mărcilor proprietate a statului sunt în drept să producă și să comercializeze produsele cu mărcile respective până la expirarea termenului”. Practic, piața internă precum și cea externă este inundată de divinul în cauză produs de alți producători, astfel minimalizând dreptul Societății asupra mărcii Barza albă/Belii aist/Белый аист/Белый лист.

Adoptarea legii privind reîntoarcerea mărcii „Belii Aist”- „Barza Albă” pentru S.A. “Barza Albă” marchează în primul rând cine este responsabil față de consumatori pentru produsele oferite. Mai mult, denumirea de marcă este aceeași cu denumirea companiei, ceea ce impune o responsabilitate suplimentară a societății față de consumator și, de asemenea, afectează direct imaginea S.A. „Barza Albă” atât în țara cât și în străinătate.

4. Analiza impactului de reglementare

Implementarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Adoptarea prezentului act normativ nu presupune o acțiune de armonizare a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului de act normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege va necesita modificarea HG 975/2016 privind gestionarea mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu este aplicabil

Deputat în Parlament

Boris Marcoci

